

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP THI HKI MÔN ĐỊA LÍ

A. LÍ THUYẾT (6 điểm)

1. Hãy trình bày các đặc điểm về lãnh thổ và vị trí địa lí của Hoa Kỳ ?

* Lãnh thổ:

- Diện tích lãnh thổ Hoa Kỳ là 9629 nghìn km².
- Lãnh thổ bao gồm 3 bộ phận là:
  - Phần rộng lớn ở trung tâm Bắc Mỹ
  - Bán đảo A-la-xca
  - Quần đảo Ha-oai.
- Phần đất ở trung tâm Bắc Mỹ có diện tích hơn 8 triệu km² với chiều từ đông sang tây khoảng 4500 km và chiều từ bắc xuống nam khoảng 2500km.

* Vị trí địa lí: về cơ bản, vị trí địa lí của Hoa Kỳ có một số đặc điểm cơ bản:

- Nằm ở bán cầu Tây
- Nằm giữa hai đại dương lớn: Đại Tây Dương và Thái Bình Dương
- Tiếp giáp Ca-na-đa và khu vực Mĩ La tinh

2. Vị trí địa lí của Hoa Kỳ có thuận lợi gì cho phát triển kinh tế

- Nằm ở bán cầu Tây → *không bị tàn phá bởi 2 cuộc chiến tranh thế giới, tận dụng thời cơ tập trung phát triển kinh tế và buôn bán vũ khí nên nền kinh tế phát triển nhanh chóng.*
- Nằm giữa hai đại dương lớn: Đại Tây Dương và Thái Bình Dương → *Giao lưu với các nước trên thế giới bằng đường biển, phát triển kinh tế biển: hàng hải, du lịch, đánh bắt thủy hải sản,...*
- Tiếp giáp Ca-na-đa và khu vực Mĩ La tinh → *Có thị trường tiêu thụ rộng lớn, nguồn tài nguyên, nhân lực dồi dào,...*
- Vĩ độ: 25°07'B đến 49°B, nằm trong vành đai khí hậu cận nhiệt và ôn đới → *Cảnh quan, khí hậu đa dạng thuận lợi phát triển du lịch, đa dạng hóa sản phẩm nông nghiệp.*

3. Hãy trình bày sự gia tăng dân số của Hoa Kỳ ?

- Hoa Kỳ có dân số đông thứ 3 trên thế giới (sau Trung Quốc, Ấn Độ)
- Dân số tăng nhanh, một phần là do nhập cư (đa số là người châu Âu, tiếp đến là Mĩ La tinh, châu Á, Ca-na-đa, Châu Phi)

- Người nhập cư đã đem lại cho Hoa Kỳ nguồn tri thức, vốn và lực lượng lao động lớn mà ít phải mất chi phí đầu tư ban đầu

Bảng 6.1:

Số dân Hoa Kỳ giai đoạn 1800-2005 có sự biến động

+Số dân Hoa Kỳ có xu hướng tăng (tăng 291,5 triệu người)

+Số dân Hoa Kỳ tăng liên tục

+Số dân Hoa Kỳ tăng gấp 59,3 lần (năm 1800-2005)

Bảng 6.2

Những biểu hiện của xu hướng già hóa dân số của Hoa Kỳ giai đoạn 1950-2004 :

+Tỉ suất gia tăng dân số tự nhiên **giảm** (giảm 0.9%)

+Tuổi thọ trung bình **tăng** (tăng 7,2 tuổi)

+Nhóm dưới 15 tuổi **giảm tỉ trọng** (giảm 7,0%)

+Nhóm trên 65 tuổi **tăng tỉ trọng** (tăng 4,0%)

4. Hãy chứng minh thành phần dân cư của Hoa Kỳ rất đa dạng

- **Thành phần dân cư** của Hoa Kỳ rất đa dạng

- 83% dân số Hoa Kỳ có nguồn gốc châu Âu
- Khoảng 33 triệu người có nguồn gốc châu Phi.
- Dân cư có nguồn gốc châu Á và Mỹ La tinh gần đây tăng mạnh.
- Khoảng hơn 3 triệu người dân Anh diêng (bản địa)

5. Hãy chứng minh dịch vụ là ngành kinh tế quan trọng của nền kinh tế Hoa Kỳ ?

- Dịch vụ là ngành kinh tế quan trọng của nền kinh tế Hoa Kỳ:

+ Khu vực dịch vụ phát triển mạnh với tỉ trọng trong GDP năm 2004 là 79,4%

+ **Ngoại thương**: Tổng kim ngạch xuất khẩu của Hoa Kỳ chiếm khoảng 12% tổng giá trị ngoại thương thế giới (2004), giá trị nhập siêu ngày càng lớn (năm 2004 nhập siêu 707,2 tỉ USD)

+ **Giao thông vận tải**: Hệ thống các loại đường và phương tiện vận tải của Hoa Kỳ hiện đại nhất thế giới. Hoa Kỳ có số sân bay nhiều nhất thế giới, vận chuyển 1/3 tổng số hành khách trên thế giới; .....

Ngoài ra vận tải biển và vận tải đường ống cũng rất phát triển

+ **Các ngành tài chính, thông tin liên lạc, du lịch**:

Ngành ngân hàng và tài chính hoạt động khắp thế giới, đang tạo ra nguồn thu lớn và nhiều lợi thế cho kinh tế Hoa Kỳ.

Thông tin liên lạc rất hiện đại, có nhiều vệ tinh và hệ thống dịch vụ toàn cầu (GPS) cung cấp dịch vụ viễn thông cho nhiều nước trên thế giới.

Ngành du lịch phát triển mạnh, doanh thu từ hoạt động du lịch (từ khách quốc tế) năm 2004 là 74,5 tỉ USD

6. Hãy trình bày sự thay đổi trong cơ cấu ngành và phân bố lãnh thổ công nghiệp của Hoa Kỳ ?

* Cơ cấu ngành công nghiệp:

- Cơ cấu giá trị sản lượng các ngành công nghiệp có sự thay đổi:
- + Giảm tỉ trọng các ngành công nghiệp truyền thống: luyện kim, gia công đồ nhựa,...
- + Tăng tỉ trọng các ngành công nghiệp hiện đại: hàng không – vũ trụ, điện tử,...

*Phân bố lãnh thổ công nghiệp:

- Trước đây, sản xuất công nghiệp tập trung chủ yếu ở vùng Đông Bắc với các ngành công nghiệp truyền thống như: luyện kim, chế tạo ô tô, đóng tàu, hóa chất,...
- Hiện nay, sản xuất công nghiệp mở rộng xuống vùng phía Nam và ven Thái Bình Dương với các ngành công nghiệp hiện đại như: hàng không – vũ trụ, cơ khí, điện tử, viễn thông.....

7. Trình bày sự ra đời và phát triển của Liên minh châu Âu ?

*Sự ra đời

Nguyên nhân: Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, các nước Tây Âu có nhiều hoạt động nhằm tăng cường quá trình liên kết ở châu Âu

- Năm 1951, các nước Pháp, CHLB Đức, I-ta-li-a, Bỉ, Hà Lan, Luc-xăm-bua đã thành lập Cộng đồng Than và thép châu Âu.
- Năm 1957, Cộng đồng Kinh tế châu Âu (tiền thân EU ngày nay) được sáng lập.
- Năm 1958, Cộng đồng Nguyên tử châu Âu được sáng lập.

- Năm 1967, Cộng đồng châu Âu (EC) được thành lập trên cơ sở hợp nhất ba tổ chức nói trên.
- Năm 1993 với hiệp ước Ma-xtrich, Cộng đồng châu Âu đổi tên thành Liên minh châu Âu (EU)

*Sự phát triển: EU ngày càng mở rộng về số lượng thành viên và phạm vi lãnh thổ. Từ 6 nước thành viên ban đầu (năm 1957) đến đầu năm 2007, EU đã có 27 thành viên (EU 27)

8. Dựa vào bảng 7.1, hình 7.5 và nội dung học trong sách giáo khoa, hãy chứng minh rằng, EU là trung tâm kinh tế hàng đầu thế giới ?

- EU đã thành công trong việc tạo ra một thị trường chung có khả năng đảm bảo cho hàng hóa, con người, dịch vụ, tiền vốn được tự do lưu thông giữa các nước thành viên.
- Sử dụng một đồng tiền chung (ơ-rô)

*Bảng 7.1:

- 4 chỉ số cơ bản về: số dân, GDP, tỉ trọng xuất nhập khẩu trong GDP, tỉ trọng trong xuất nhập khẩu thế giới của EU **đều cao hơn** cả Hoa Kỳ và Nhật Bản
- Do Hoa Kỳ và Nhật Bản được xem là trung tâm kinh tế hàng đầu thế giới mà các chỉ số của EU lại cao hơn Hoa Kỳ và Nhật Bản → EU là 1 trong 3 trung tâm kinh tế hàng đầu trên thế giới.

*Hình 7.5:

- Tuy EU chỉ chiếm 7,1% dân số và 2,2% diện tích thế giới nhưng đang dẫn đầu về hoạt động thương mại, chiếm:
    - 31% trong tổng GDP thế giới.
    - 37,7% trong xuất khẩu của thế giới
    - 26% trong sản xuất ô tô của thế giới
    - 59% trong viện trợ phát triển thế giới.
    - 19% trong tiêu thụ năng lượng thế giới.
- ⇒ Ta kết luận được EU là trung tâm kinh tế hàng đầu thế giới

9. Nêu bốn mặt tự do lưu thông trong EU ?

- +Tự do di chuyển
- +Tự do lưu thông dịch vụ
- +Tự do lưu thông hàng hóa
- +Tự do lưu thông tiền vốn

10. Nếu tác dụng của việc sử dụng đồng tiền chung Euro ?

- +Nâng cao sức cạnh tranh của thị trường chung châu Âu
- +Xóa bỏ những rủi ro khi chuyển đổi tiền tệ
- +Tạo thuận lợi cho việc chuyển giao vốn trong EU
- +Đơn giản hóa công tác kế toán của các doanh nghiệp đa quốc gia

B. THỰC HÀNH (4 điểm)

- Tính bảng số liệu về tốc độ tăng trưởng
- Vẽ biểu đồ CỘT (Không vẽ bằng bút chì)